

Riečna 1, 815 13 Bratislava
tel.: + 421 2 20476147, fax: +421 2 20476971
e-mail: info@sng.sk, www.sng.sk

Desať rokov zatvorené

Dňa 1. marca 2001 rozhodla generálna riaditeľka SNG Katarína Bajcurová zatvoriť premostenie SNG z havarijných dôvodov a už 3. apríla bolo odstavené od energie. Stalo sa tak po 24 rokoch od jeho otvorenia (1977). Tento stav spôsobili predovšetkým posuny a zmeny oproti pôvodnému projektu a nedokonalé prevedenie stavby, predovšetkým zatekanie a nemožnosť dosiahnuť a udržať stabilnú klímu, čo je pre vystavené umelecké diela prioritou. Galéria tak prišla o cca 1 800 m² výstavnej plochy určenej hlavne na prechodné výstavy, v dôsledku čoho musela výrazne modifikovať dramaturgický plán expozícií a výstav, pretože de facto na výstavy zostalo iba 1 200 m² expozičnej plochy. To v preklade znamená tri podlažia Esterházyho paláca (zrekonštruované v roku 2005), ktoré pri štandardnej vyťažnosti ponúkajú adekvátny priestor cca 7 výstavným projektom do roka.

K problémom spojeným s redukovaním výstavných priestorov sa časom pridali oveľa vážnejšie nedostatky vyplývajúce z nedostatočnej kapacity depozitárov, nevhodne umiestnených a ohrozovaných vodou Dunaja v suteréne pod premostením (evakuované v roku 2003) a v prízemí historickej budovy Vodných kasární v Bratislave. Práve nevyužitý potenciál areálu spolu s nevyriešeným hlavným vstupom, neexistujúcim spoločenským priestorom pre vernisáže, koncerty, iné spoločenské a kultúrne podujatia a katastrofálnym vlhkým letom 2010 spôsobili, že nedostatok výstavných priestorov je dnes našim najmenším problémom, pretože priestorové a prevádzkové problémy SNG ako celku sú oveľa širšie ako len havarijný stav premostenia.

Havarijný stav sa začal riešiť hneď v roku 2001, o rok na to vláda SR svojím uznesením (č. 244/ z 13. 3. 2002) schválila návrh projektu *Rekonštrukcie a modernizácie areálu SNG* a program ich financovania na roky 2003 – 2009 ako rezortnej priority kapitoly MK SR. Keďže pôvodný stavebný zámer navrhoval len nevyhnutnú, minimálnu rekonštrukciu, pomerne rýchlo sa ukázala akútna potreba komplexného prehodnotenia pôvodného zámeru, najmä vzhľadom na možnosť realizácie rozvojového modelu SNG – vybudovania multifunkčného galerijného pracoviska, zodpovedajúceho európskym štandardom 21. storočia. Riešenie sa hľadalo architektonickou súťažou (2003, 2005) a v roku sa víťazný návrh súťaže stal podkladom pre vypracovanie stavebného zámeru *Rekonštrukcia a modernizácia areálu SNG* (autori Martin Kusý a Pavol Paňák). Celkový náklad stavby bol stanovený na 871 498 tis. Sk bez DPH (1 037 082 tis. Sk vrátane DPH) v cenovej úrovni roku 2005; a tak bol prijatý uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 284 z 21. marca 2007. K dnešnému dňu je už dva roky odovzdaná na MK SR kompletná tendrová dokumentácia celej stavby a SNG má k dispozícii všetky stavebné relevantné rozhodnutia, ktoré sú stále právoplatné. V roku 2009 bola Modernizácia a dostavba areálu Slovenskej národnej galérie v Bratislave pozastavená z dôvodu krízy.

Myslíme, že prevádzka zrekonštruovanej novostavby SND ukázala vratnosť a opodstatnenosť nákladov v kultúre. V Bratislave je aspoň jeden dôstojný kultúrny komplex, ktorý spĺňa súčasné európske štandardy. Navyše sa nová budova SND celkom prirodzene stala centrom spoločenského a kultúrneho života. To isté nastane v zrekonštruovanom areáli SNG o to viac, že architektonické riešenie tento návrh vťahuje do štruktúry mesta a vo veľkej miere pamätá na neplatiaceho diváka.